

25.11.2020

Ärende/5

§ 328

Helsingfors stads budget för år 2021 och ekonomiplan för åren 2021–2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige bordlade ärendet.

Behandling

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige följande handläggningsordning:

I ärendet förs en diskussion på det här sammanträdet. Under diskussionen ska framställas de förslag som gäller budgeten för år 2021, ekonomiplanen för 2021–2023 och budgetmotionerna. Dessutom ska eventuella hemställningsklämmor föreslås.

Då diskussionen har avslutats avbryts handläggningen av ärendet och den fortsätter vid nästa sammanträde. Då förrättas de behövliga omröstningarna om motförslagen, förslagen om att förkasta ärendet och hemställningsklämmorna. Förslag som innebär att behandlingen av ärendet avbryts tas upp till omröstning vid detta sammanträde.

Förslag om återremiss

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle återremitteras för ny beredning med följande motivering:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomi som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risken för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska

med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medföra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens befolkning har ökat kraftigt under de senaste åren. Redan i flera år har ca 70 % av dem som flyttar till Helsingfors varit personer med invandrarbakgrund. Tyvärr har skatteintäkterna, samtidigt som servicebehovet ökat, inte följt efter i samma takt. Detta försvagar finansieringsunderlaget och gallar bort tjänster för dem som redan bor i staden. Sannfinländarna har som utgångspunkt att inkomsterna ska täcka utgifterna i driftsekonomin. Därför kräver sannfinländarna en prioritering av tjänsterna och ett anpassningsprogram.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coronans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ogjorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

25.11.2020

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Mari Rantanens förslag om återremiss

Ja-röster: 77

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 5

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Frånvarande: 3

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Motförslag

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

Utgifterna på budgetmomentet Fostrans- och utbildningssektorn ökas med 36 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka såväl stödet för inläring och skolgång som elevvården, så att det ökade stödbehovet till följd av coronakrisen kan tillgodoses.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Mika Ebeling framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten "Helsingforstillägget begränsas till dem som är under 1 år, och ändringen träder i kraft 1.6.2021".

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten "minskning av antalet uppdelade lektioner, klubbtimmar och kompanjonundervisning inom den grundläggande utbildningen, utökning av gruppstorlekarna, slopande av morgonverksamheten och eventuell minskning av timantalen så att de motsvarar minimiantalet timmar per vecka enligt förordningen om grundläggande utbildning"

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidorna 184–185 stryks följande text:

"Anslagsökningen i budgetförslaget täcker utgifterna för ökningen av antalet kunder och ökningen av hyresutgifterna. I budgetförslaget har man täckt finansieringen av andra nödvändiga utgifter, höjningen av prisnivån och löneförhöjningarna med produktivetsåtgärder. Produktiviteten inom sektorn ökar med 1,6 indexenheter jämfört med den förutspådda produktiviteten år 2020.

Produktivetsåtgärder som ingår i budgetförslaget är:

- ökning av sambruket av lokalerna mellan sektorn och de övriga sektorerna samt en granskning av servicenätverket,
- övergång till mer omfattande konkurrensutsättning i småbarnspedagogikens städ- och mattjänster,
- avskaffande av småbarnspedagogikens organisationsunderstöd,
- utveckling av produktionssätten för kursutbudet i gymnasierna och ökning av utbudet på gemensamma kurser mellan gymnasierna,
- ökning av andelen inläring i arbetet inom yrkesutbildningen och minskning av utbudet på icke-attraktiva examina,
- inriktning av undervisningsutbudet inom det fria bildningsarbetet och utveckling av produktionssätten."

25.11.2020

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På budgetmomentet 5 10 01, Social- och hälsovård, ökas utgifterna med 40 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka hälsostationerna och äldreomsorgen och till att få köerna till stödboende avklarade. För att täcka den ökning i servicebehovet som coronakrisen orsakar och för att komma till rätta med de effekter som ökar ojämlikheten reserveras det dessutom medel bl.a. för vuxensocialarbete, mentalvårdstjänster, familjecenter och missbrukarvård.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På budgetmomentet 4 10 01, Kultur och fritid, ökas utgifterna med 6 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka resurserna för ungdomsarbete, till att förebygga de indirekta effekter som coronakrisen har på sysselsättningen bland professionella i kulturbranschen och till att öka understödsanslagen för kultur och idrott.

På budgetmomentet 4 10 02, Understöd till kulturanläggningar, tilläggs 0,585 miljoner euro.

På budgetmomentet 4 10 03, Understöd till idrottsanläggningar, tilläggs 0,404 miljoner euro.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

I bilaga 1 tilläggs

i kultursektionens understöd 0,85 miljoner euro

i idrottssektionens understöd 0,418 miljoner euro.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidan 106 ges texten "Staden fortsätter 2021 med att genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner och på arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft." följande lydelse: "Staden fortsätter 2021 med att i samarbete med personalen genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner. I planen beaktas arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft, möjligheterna att lösa problemen med jämställdhet och likabehandling i lönesystemet och en höjning av de sämst betalda anställdas lönenivå t.ex. genom att garantera alla stadens anställda en lönenivå på minst 2 000 euro."

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

I investeringsdelen görs följande ändringar:

Budget 2021 1000 € Förändring 1000 € Momentets slutsumma 1000 €

8 04 01 Parker och idrottsområden
till stadsmiljönämndens disposition

8 04 01 01 Nya parker och ombyggnader av parker
10 100 + 1 700 11 800
- varav 0,2 miljoner euro för naturvård

8 04 01 02 Idrottsplatser och friluftsområden
9 000 + 1 500 10 500
- hänförs speciellt till idrottsanläggningar i förortererna

HST	Investeringar	234 346	259 346
	Övriga investeringar	+25 000	

25.11.2020

- för ombyggnad av metro-, buss- och järnvägsstationer 13 miljoner euro
- för cykelparkering i stationsomgivningar 1 miljon euro
- för övriga kritiska investeringar 11 miljoner euro

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Paavo Väyrynen framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten ”minskning av antalet uppdelade lektioner, klubbtimmar och kompanjonundervisning inom den grundläggande utbildningen, utökning av gruppstorlekarna, slopande av morgonverksamheten och eventuell minskning av timantalen så att de motsvarar minimiantalet timmar per vecka enligt förordningen om grundläggande utbildning.”

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Mika Ebeling framställde följande motförslag:

På sidan 185 i budgetförslaget stryks texten ”Helsingforstillägget begränsas till dem som är under 1 år, och ändringen träder i kraft 1.6.2021”.

Förslag om förkastande

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle förkastas med följande motivering:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomin som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risker för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medfö-

ra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coronans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ogjorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

Förslag till hemställningklämmor

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Paavo Väyrynen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2021 års budget att möjligheterna utreds att under nästa år kartlägga i vilket skick daghemsgårdarna är.

Ledamoten Pia Kopra understödd av ledamoten Mari Rantanen föreslog följande tre hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att utvärdera tillräckligheten av socialarbetare för personer med funktionsnedsättning i förhål-

25.11.2020

Ärende/5

lande till klienternas behov.

- 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att jämföra lönenivån för brandmännen och akutvårdarna vid Helsingfors räddningsverk med grannkommunernas och behovet av ett eget löneprogram.
- 3 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om det är möjligt att utvärdera och följa upp hur dagvården för 1 år fyllda utvecklas och vilka effekterna blir av att Helsingforstillägget slopas.

Ordföranden konstaterade att diskussionen var avslutad och att handläggningen av ärendet fortsätter vid nästa sammanträde.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Budget 2021 och ekonomiplan 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige godkänner budget för år 2021 och ekonomiplan som anvisning för åren 2021–2023.

Föredragandens motiveringar

Budgeten för år 2021 och ekonomiplanen för åren 2021–2023 ingår i bilaga 1. Svaren på budgetmotionerna ingår i bilaga 2.

25.11.2020

Ärende/5

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Budget 2021 och ekonomiplan 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 793

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

- talousarvio (liite 1) muutetaan liitteen 4 mukaisesti
- talousarviovastauksissa (liite 2) huomioidaan neuvottelutuloksen keskeiset linjaukset
- liitteeksi 4 lisätään esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti
- liitteeksi 5 lisätään budjettineuvottelujen neuvottelutulos

- asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaan 2020 tulleet muutokset huomioidaan talousarviossa teknisinä korjauksina

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarviota palautettavaksi valmisteluun. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaoh-

25.11.2020

Ärende/5

jelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: KASVATUS JA KOULUTUS

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronavirukseen lisäämään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Poistetaan sivun 182 viimeinen kappale ja sivun 183 ensimmäinen kappale sekä mahdollinen kirjaus, että Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin 1.6.2021 alkaen.

(“Talousarvioehdotuksen määrärahakasvu kattaa asiakasmäärän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun. Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä palkankorotusten kattaminen on rahoitettu talousarvioehdotuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kasvaa 2,5 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuottavuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä ovat

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialojen kesken ja palveluverkkotarkastelu,
- kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan kilpailutukseen siirtyminen,
- varhaiskasvatuksen järjestöavustuksista luopuminen,
- perusopetuksessa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä,
- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,
- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.”)

SOSIAALI JA TERVEYS

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

F10680001200062637

Moms nr

F102012566

25.11.2020

Ärende/5

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveystaloudelliset menot 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhustenhoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eri-arvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menoja 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä, kulttuurin ja liikunnan avustuspäärahojen kasvattamiseen.

Lisätään liitteessä 1

kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €
liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585 milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset 0,404 milj euroa.

KESKUSHALLINTO

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa

25.11.2020

Ärende/5

otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason.”

INVESTOINNIT

HKL:n investointeihin:

- kriittisiin investointeihin 11 milj euroa
- metro- , bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj euroa
- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj euroa

Lisätään talousarvion kohtaan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet 3,2 milj. euroa, josta luonnonsuojeluun 0,2 milj euroa.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Fatim Diarra, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

Mika Raatikainen, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarvioehdotuksesta eriävän mielipiteensä. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa,

jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkyvät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä talousarvio vaarantaa merkittävällä tavalla tasa-arvoisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen toteutumisen Helsingissä ja estää eriarvoistumisen torjumista lähihistorian pahimman kriisin keskellä. Talousarviossa olisi ollut syytä huomioida koronavirusepidemian aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä korjata pitkään jatkunut lastensuojelun ja vammaispalveluiden alibudjetointi. Nyt talousarvioesitys ei anna siihen mahdollisuuksia. Lisäksi kevään rajoitustoimien vaikutukset näkyvät ihmisten hyvinvoinnissa jo nyt ja lisäävät esimerkiksi mielenterveyspalveluiden ja oppimisen tuen tar-

25.11.2020

vetta. Kaikki tämä olisi ollut syytä huomioida talousarviossa. Helsingin pitää omilla toimillaan turvata asukkaidensa hyvinvointi ja varmistaa, ettei pandemiasta tule pitkäkestoista sosiaalista kriisiä.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 21.10.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2021 talousarvioksi ja 2021-2023 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetyksi maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2021-2023 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 3).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.8.2020 vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet, jonka mukaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion raami ja taloussuunnitelma 2021–2023 perustuu kaupunkistrategian taloustavoitteisiin ja 27.11.2019 hyväksytyyn vuoden 2020 talousarvioon sekä ohjeellisena hyväksytyyn taloussuunnitelmaan 2021–2022.

Lisätiedot

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73 043
mari.paananen(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/5

Merja Koski, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 36 292
merja.koski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.09.2020 § 144

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 talousarvioesityksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaesityksen vastaehdotuksen mukaan jäljempänä mainituin muutoksin sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

Käsittely

24.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Laura Rissasen tekemän ja varapuheenjohtaja Anu Suorannan kannattaman vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen päätösehdotukseen:

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur),

25.11.2020

Ärende/5

asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

17.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 23.09.2020 § 33

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään niin, että talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen liitteessä 5 vuodelle 2021 todettu asiakaskemustavoitearvo muutetaan tavoitearvoksi 3.6. Lisäksi esittelijä muutti talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystään niin, että vuosien 2022-2023 tilikausien tulos asettuu nollan tasolle.

Merkittiin, että puheenjohtaja teki vastaehdotuksen esittäen, että liite 5 hyväksytään sisällöltään puheenjohtajan vastaehdotuksen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan esittelijän tässä kokouksessa tehdyt muutokset.

Johtokunta päätti hyväksyä yksimielisesti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen

- vuoden 2021 talousarvioesityksen liitteen 5 osalta puheenjohtajan esityksen mukaisena, sekä
- taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022-2023 liitteiden 1-4 mukaisesti esittelijän esittämin vuosien 2022-2023 tilikausien tulosta koskevin muutoksin.

17.09.2020 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/5

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 538

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021-2023.

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä

- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävän liikkumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta

- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin

- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunkiuudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoittua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Mikko Aho: Esittelijän esitystä on täydennetty seuraavasti:

Liite 1, sivu 14: Tarkennettu poistoja sekä käyttötalousraamin sisällä ti-liryhmien välisiä muutoksia henkilöstömenot/palvelujen ostot.

Liite 1, sivu 17: Päivitetty avustuksiin Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen osuus, mikä myös sisältyy käyttötalousraamiin.

Lisätty liite 2: Tilankäyttösuunnitelma.

Liite 3: Korjattu Palun yksikkökustannuksia (lisätty luottotappiot ennusteeseen, kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi).

Lisätty liite 15: Puistojen ja liikunta-alueiden rakennusohjelma.

Lisätty liite 18: Hyte talousarviotavoitteet 2021 (jaettu pöydälle).

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoittua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

25.11.2020

Ärende/5

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään esitysehdotukseen toiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa."

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

25.11.2020

Ärende/5

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisen poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisen poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 164

HEL 2020-005480 T 02 02 00

25.11.2020

Ärende/5

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite soite-palveluissa voi olla liian kunnianhimoinen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomautti, että esityksessä rakennuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden var-

haisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntynyttä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin. Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkakuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielenterveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari, johtava controller Mikael Karell ja johtava arkkitehti Pirjo Sipiläinen olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen toisesta kappaleesta alkaen seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystaloudessa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveystaloudessa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveystalouteen on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sosiaalipalveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomauttaa, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntynyttä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkakuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-

25.11.2020

Ärende/5

terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Alekski Niskanen: Muutetaan liitteen 1 "Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022–2023" sivun 6 kohta "Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa" kuulumaan seuraavasti:

"Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työkokemuksen hankkimisessa on vaadittava riittävää suomen kielen taitoa. Puutteellinen suomen kieli hoitotyössä vaarantaa potilasturvallisuuden."

Jäsen Alekski Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Alekski Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta linjaa, että omaishoito on yksi palvelun muoto, jonka käyttöä tulisi lisätä varmistaen riittävät tukipalvelut."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 4:

Jäsen Alekski Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta korostaa, että etähoidon varaan ei pidä laskea liikaa koti-hoidossa. Kun kyseessä ovat esimerkiksi huonokuntoiset ja yksinäiset vanhukset, he tarvitsevat läsnäolevaa hoitoa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 5:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisai-

25.11.2020

Ärende/5

raiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 6:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen viidennen kappaleen loppuun seuraavaa: "Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

Vastaehdotus 7:

Jäsen Sandra Hagman: Poistetaan liitteen 1 sivulta 13 virke "Palvelusetelien käyttöä lisätään ja terveysasemapalveluja hankitaan lisäpalveluina".

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 1

Alekski Niskanen

Tyhjä: 2

Leo Bergman, Sandra Hagman

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasens vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 1 - 10 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Alekski Niskanen)

25.11.2020

Ärende/5

Jaa-äännet: 8

Tapio Bergholm, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 2

Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Ei-äännet: 10

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Alekski Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (tyhjää 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 4

Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Ei-äännet: 8

Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

25.11.2020

Ärende/5

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 7 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 9
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 9.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisin perusteluin.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 148

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohjeet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi rakentamisohjelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2021–30 (liitteet 3–5).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ymmärtää, että koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi investioiohjelmaa on tarve sopeuttaa, mikä tarkoittaa hankkeiden myöhentämistä suunnitellusta.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiukemmassakin taloudellisessa tilanteessa toteutetaan hankkeita, jotka parantavat asuinalueiden vetovoimaa ja torjuvat eriarvoistumista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo, että toteutukseen päätyvien hankkeiden osalta vielä arvioidaan tilaohjelmia niin, että toteutettavissa hankkeissa voidaan toteuttaa useamman käyttäjän tarpeita. Tämä tarkoittaa nykyistä merkittävästi tiiviimpää toimialojen yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota koulurakennusten suunnitteluun tavalla, joka tukee myös kulttuurin, vapaa-ajan ja kansalaistoiminnan tarpeita.

Aluehankkeista lautakunta korostaa erityisesti Kontulan ostoskeskuksen ja Oulunkylän aseman uudistuksia. Molemmilla hankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Kontulan ostoskeskus on yksi Helsingin suurimpia kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymiä. Ostoskeskuksen kunnianhimoisen uudistaminen vastaa myös kaupungin tavoitteisiin eriarvoistumisen torjumisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että muutamien hankkeiden myöhäistäminen ehdotetulla tavalla synnyttää suuria toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Lautakunta pitää tärkeänä, että hankeohjelmasta

jatketaan neuvotteluja. Rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyysvarmistamisen, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta seuraavien hankkeiden osalta tulee jatkaa neuvotteluja suhteessa kaupunkiympäristön toimialan esitykseen:

- Yrjönkadun uimahallin perusparannus
- Itäkeskuksen uimahallin perusparannus
- Rikhardinkadun kirjaston perusparannus
- Oulunkylän jäähallin ja liikuntapuiston huoltorakennuksen perusparannukset
- Pasilan pääkirjaston perusparannus
- Suuntimopuiston monitoimitalon uudisrakennus

Töölön kisahallin peruskorjauksen osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että peruskorjauksen siirtäminen neljällä vuodelle synnyttää merkittäviä toiminnallisia riskejä ja mitä todennäköisimmin tarpeita jo seuraavien vuosien aikana tehtäviin laajoihinkin korjauksiin. Töölön kisahallin peruskorjauksen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi hankkeen aikataulusta tarvitaan vielä lisätietoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että merellisen strategian toteuttaminen edellyttää riittäviä tukitoimintoja merelliselle huollolle. Suunnitellun Kruunuvuorenrannan lisäksi sijainniksi selvitetään parhaillaan myös Santahaminaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunniteltu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja erilaiset väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Toiminnan taloudellisuuden ja jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää, että Hakasalmen huvilan perusparannus toteutettaisiin samanaikaisesti Finlanditalon peruskorjauksen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitettäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Erittäin huolestuttavaa ohjelmaluonnoksessa on edelleen pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden rahoitusvaraus, jota tarvittaisiin entistä enemmän tilojen pitämiseen turvallisina ja käyttökuntoisina hankkeiden alkamiseen saakka. Pienentyvä kohdentamattomien kor-

jaushankkeiden investointirahoitusvaraus aiheuttaa paineita erityisesti liikunnan osalta käyttötalousmäärärahoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota irtaimen omaisuuden rahoihin. Irtaimen omaisuuden määrärahat vaikuttavat tilojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen ja mielikuvaan niiden kunnosta. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla toteutetaan myös suuri osa Helsingin taidehankinnoista ja uusitaan liikuntapalvelujen työkonet. Kesällä 2020 toteutettu kaupunkitasoinen laaduntarkkailuhanke nosti esille, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa asiakkaita palvelee ystävällisesti ja tilat ovat siistissä kunnossa. Samalla laaduntarkkailijat kiinnittivät huomiota opasteiden puutteisiin sekä saavutettavuuden ja esteettömyyden ongelmiin. Näihin asioihin tarvitaan juuri irtaimen omaisuuden määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Lopuksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre ja ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun.

Lautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä hen-

25.11.2020

Ärende/5

kilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (10) loppuun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaa edellytykset selvitetäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Pauliina Saares: Lisätään esityksen loppuun:

“Lopuksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on vaurauduttava myös talousarviossa.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Nasima Razmyar: Lisätään esityksen loppuun:

“Lautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.”

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nasima Razmyar: Lisätään kappaleen (4) jälkeen:

25.11.2020

”Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 8

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 4

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1–8. (4 tyhjää).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/5

Tarkastuslautakunta 22.09.2020 § 60

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021–2023.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 22.09.2020 § 26

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2023 liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 75

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021 – 2023 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

25.11.2020

Ärende/5

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 14

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021 - 2023 sekä lähettää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 44

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä pelastuslaitoksen muutetun vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2022-2023 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusumma on 61 953 000 euroa.

Pelastuslaitoksen toiminnot

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

1. Pelastuslain mukainen pelastustoimi, joka muodostuu seuraavista palveluista:
  1. Pelastustoiminta
  2. Onnettomuuksien ehkäisy
  3. Alusöljyvahinkojen torjunta
  4. Väestönsuojeluun varautuminen
2. Terveystieteiden mukainen kiireellinen ensihoitopalvelu

25.11.2020

Ärende/5

Lisäksi pelastuslaitos vastaa Helsingin kaupungin yleisten väestönsuojien hallinnosta ja ylläpidosta.

Toiminnan painopisteet 2021

Talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2023 toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

1. Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi.
2. Ensihoitopalvelun palvelutason ja potilasturvallisuuden varmistaminen.
3. Johtamisen ja esihenkilötyön erinomaisuuden tavoittelu.
4. Tietojohtamisen, palvelutuotannon omavalvonnan ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen.
5. Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen.

Lisäksi palomiesten palkkausta kehitetään talousarvion määrärahojen puitteissa kaupunginkanslian kanssa erikseen sovittavassa aikataulussa.

Toimintaympäristön muutosten ja palveluiden kehittämisen vaikutukset taloussuunnitelmiin

Pelastustoimen valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttäminen sekä ensihoitopalvelun palvelutason ylläpitäminen tilaajan asettaman palvelutason mukaisesti ovat toiminnan kehittämisen kärjet vuosina 2021-2023. Palvelutuotannon kehittämiseen kytkeytyvät kiinteästi lisäksi Uudenmaan yhteisen johtokeskuksen valmistelu, onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen tietojärjestelmän käyttöönotto ja useat muut kansallisen tason pelastustoimen tietojärjestelmähankkeet.

HR-toimintojen, johtamisen, esihenkilötyön ja tietojohtamisen kehittäminen jatkuu vahvana. Riittävästä resursoinnista näiden tukemiseksi huolehditaan.

Erittäin voimakkaan palveluiden ja muun kehittämistoiminnan seurauksena pelastuslaitoksen kustannusten kasvun arvioidaan ylittävän Helsingin kaupungin keskimääräiset kokonaistuottavuuden kehittämisen tavoitteet.

1 Suhdannetilanne ja pandemian vaikutukset

Talouden ennusteet ovat muuttuneet voimakkaasti ja nopeasti vuoden 2020 aikana. Viimeisimmässä noususuhdanteessa voimakkaaksi

noussut kasvu on Suomessakin muun euroalueen tapaan ollut hidastumassa ja kuntatalouden näkymät olivat huolestuttavat jo aiemmin ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Väestönkasvun Helsingissä ennustetaan jatkuvan noin 1 % vauhdilla vuosittain.

Korona-pandemian vaikutukset Helsingin kaupungin taloudelliseen tilanteeseen ovat merkittävät ja heijastuvat myös pelastuslaitoksen talousarvioon vuonna 2020. Pelastuslaitos on toistaiseksi selviytynyt pandemiasta ilman merkittäviä vaikutuksia palvelutuotantoon. Kevään poikkeustilanne heijastui palvelutuotantoon vähentyneinä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävinä. Tilanne on kesän aikana normalisoitunut.

2 Pelastustoimen valvontaviranomaisen velvoitteet

Hallinto-oikeus on ratkaissut Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasoa ja siihen liittyvää uhkasakkovelvoitetta koskevan asian. Päätöksen mukaan Helsingin pelastustoimen I riskiruuduissa esiintyvistä pelastustoiminnan toimintavalmiutta koskevista puutteista on korjattava 1/4 vuoden 2022 loppuun mennessä 1 000 000 euron sakon uhalla ja edelleen kunakin seuraavana vuonna 1/4 vuosittain kutakin vuotta koskevan 1 000 000 euron sakon uhalla. Velvoitteet on oltava täytetty täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksen voimassaolo päättyy 31.12.2020. Vuosien 2021-2024 palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu valvontaviranomaisen velvoittama pelastustoiminnan kehittämistarve. Vuonna 2020 Konalan alueelle on lisätty kärkiyksikkö. Vuonna 2021 Kontulaan sijoitetaan toinen kärkiyksikkö ja samalla vahvistetaan onnettomuuksien ehkäisyn, omavalvonnan ja turvallisuusviestinnän toimintaa riskiperusteisesti.

Vuonna 2022 käynnistetään kärkiyksikön toiminta Tapanilan alueella ja Konalan kärkiyksikkö vahvennetaan pelastusyksiköksi. Vuonna 2023 operoinnin aloittaa uusi kärkiyksikkö, jonka sijaintipaikaksi on tässä vaiheessa suunniteltu Vuosaarta. Myös Uudenmaan pelastuslaitosten uusi yhteinen johtokeskus on suunniteltu käynnistettäväksi vuonna 2023.

Pelastustoimen palvelutason kehittämisestä ja valvontaviranomaisen asettamista velvoitteista aiheutuva kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 1,015 miljoonaa euroa ja henkilöstölisäys 15 vakanssia. Vuoden 2021 palvelutason lisäykset kytkeytyvät vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaan, koska henkilöstö uusille toiminta-alueille on rekrytoitava huomattavan etupainotteisesti. Palvelutason saattaminen valvontaviranomaisen edellyttämälle tasolle

25.11.2020

Ärende/5

edellyttää taloussuunnitelman mukaista resurssien portaittaista kasvatamista joka vuosi ja kehittämissuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2030 ulottuen.

3 Ensihoitopalvelun palvelusuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin akuuttiyksikön mukaan ensihoidon palvelusuunnitelman mukainen tehtäväsidonaisuusaika ei toteudu Helsingissä. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on 31-45 % ja keskimääräinen yksiköiden toteutunut tehtäväsidonaisuusaika 49 %. Resurssipula ja yksiköiden korkea tehtäväsidonaisuus voivat vaarantaa potilasturvallisuuden. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävämäärä on kasvanut Helsingissä viimeisten vuosien aikana jatkuvasti eikä aiempina vuosina saaduilla lisäresurssilla ole pystytty korvaamaan vuosien saatossa syntyneitä vajetta. Vuosina 2009-2019 tehtävämäärä on noussut 21 219 tehtävän verran ja samassa ajassa koko Helsingin alueelle on tehty vain 2,5 kokovuorokautisen ensihoidoyksikön lisäresursointi, mikä ei ole suhteessa tapahtuneeseen tehtävämäärän ja tehtäväsidonaisuuden kasvuun. Sovitun ensihoitovalmiuden ohella lisävalmiuksia on tarvittu jatkuvasti, jotta potilasturvallisuus on kyetty säilyttämään vaadittavalla tasolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on esittänyt, että Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoresursseja lisätään välttämättömillä ja kriittisillä lisäyksillä vuoden 2021 alusta yhteensä 12 vakanssilla, millä varaudutaan kahden osa-aikaisen ensihoidoyksikön lisäykseen. Kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 0,64 miljoonaa euroa.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoitaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Ensihoitopalvelun resurssien kasvutarpeeksi taloussuunnitelmakaudella arvioidaan keskimäärin 12 uutta vakanssia vuodessa.

4 Väestönsuojien ylläpito ja väestönsuojeluun varautuminen

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle. Väestönsuojien korjausvelka uhkaa kasvaa entisestään taloussuunnitelmakaudella.

Pelastuslautakunta on kesäkuussa 2020 tehnyt esityksen, että kaupunginkanslia ryhtyy toimenpiteisiin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen erityis- ja väestönsuojelutehtäviin varattavien henkilöiden hallinnointiin ja rekisteröintiin tarvittavan tietojärjestelmän määritte-

lemiseksi ja hankkimiseksi Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten, kaupungin omistamien yhtiöiden ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön. Tavoitteena on hankkia kaupunkiyhteinen järjestelmä, jolla huolehditaan Helsingin kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvittavan kriittisen osaamisen ja kyvykkyyksien kartoittamisesta ja ylläpidosta sekä huolehditaan kyvykkyyden täyttävän henkilöstön varaamisesta palvelutuotannon tarpeisiin henkilöstön väestönsuojelumuodostelmiin sijoittamisen lisäksi. Järjestelmän myötä voidaan tehokkaasti varmistaa valmiuslain 12 §:n mukaisen Helsingin kaupungin varautumisvelvollisuuden sekä saman lain 120 §:n mukaisten kunnan, pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyiden toteuttaminen poikkeusoloissa.

Koska Helsingin kaupungin työntekijät muodostavat olennaisen osan järjestelmän tietosisällöstä, olisi järjestelmän määrittely ja hankinta käynnistettävä siten, että sen käyttöönotto voidaan huomioida osana Helsingin kaupungin HR-järjestelmien uudistamista vuosina 2021 ja 2022.

Vastuullinen taloudenpito ja tuottavuus

Helsingin kaupungin talousarvion valmisteluohjeiden mukaan kustannustasoa olisi korona-pandemian aiheuttamien talousvaikutusten laimentamiseksi sopeutettava 1,7 % vuoden 2020 tulosbudjetin tasoon verrattuna. Pelastuslaitoksen osalta täysipainoiset sopeuttamistoimet eivät ole mahdollisia puuttumatta pelastustoimen palvelutason kehittämistoimiin tai vaarantamatta ensihoidon potilasturvallisuutta ja henkilöstön työssä jaksamista. Talousarviossa kuluja on ennen toiminnallisista muutoksista johtuvia lisäyksiä sopeutettu noin 0,9 % verrattuna 2020 tasoon. Yleinen kustannustason muutos on huomioitu 1,0 % tasolla vuoteen 2020 verrattuna palkkoja koskevien sopimusratkaisujen lisäksi.

Helsingin tavoitteena on kehittää kaupungin kokonaistuottavuutta siten, että kustannusten vuotuinen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin väestönkasvun ja peruspalveluiden hintaindeksin kasvu. Pelastuslaitoksen käyttömenoista pääosan muodostavat palvelutuotantoon sidotut henkilöstö-, vuokra-, materiaali- ja palvelukustannukset. Huomioiden palvelutuotannon mittavat kehittämistoimet vuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021-2023, ei talousarviossa tai taloussuunnitelmassa ole erikseen huomioitu tuottavuustavoitetta. Pelastuslaitos varautuu kehittämistoimien täysimääräiseen toimeenpanoon. On mahdollista, että henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet vaikuttavat positiivisesti toteutuviin kustannuksiin. Tätä ei kuitenkaan ole talousarviossa huomioitu siihen liittyvän epävarmuuden johdosta.

Vuoden 2020 talousarviosta lähtien pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan pelastuslaitoksen käyttömenojen yksikkökustannuksilla ennen poistoja, joka jakautuu pelastustoimen (78 % käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (22 %) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2019 pelastuslaitoksen yksikkökustannukset olivat 82,88, pelastustoimen 64,74 ja ensihoitopalvelun 18,14 euroa/asukas.

Vuonna 2021 pelastustoimen käyttömenojen arvioidaan nousevan 5,5 %, josta palvelutason kehittämisen osuus on 2,8 prosenttiyksikköä. Ensihoitopalvelun käyttömenojen kasvuksi arvioidaan 4,0 %, josta palvelutason kehittäminen noin puolet. Asukasluvun ja peruspalveluiden hintaindeksin muutoksella korjattujen yksikkökustannusten arvioidaan vuonna 2021 nousevan pelastustoimen osalta 70 euroon (64,7 euroa v. 2019) ja ensihoitopalvelun osalta 19,5 euroon (18,1 euroa v. 2019) asukasta kohden. Taloussuunnitelman toteutuessa pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2019=100) on 107,9 vuonna 2021 ja 116,4 vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen irtaimen investoinneista tärkeimpiä vuonna 2020 ovat ensihoito- ja pelastusajoneuvojen elinkaaren mukaiset korvaushankinnat, yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa, sekä kärkiyksiköiden uushankinnat, väestöhälytínjärjestelmän ja palvelínjärjestelmien suunnittelu ja uusinnat. Irtaimen vuotuinen investointitaso on säilytettävä noin 5,3 miljoonan euron tasolla vuosina 2022-2023, jotta palvelutuotannon kehittämistoimet voidaan toteuttaa.

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteissa HEL 2020-003272, HEL 2020-003275 ja HEL 2020-003295 on esitetty palomiesten palkkojen korjaamista. Pelastuslautakunta on 9.6.2020 kannattanut aloitteita ja todennut, että Helsingin kaupungin tulee laatia palomiehille palkkaohjelma, jolla palomiesten palkkaus korjataan muiden Uudenmaan pelastuslaitosten palomiesten palkkaukseen nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan varataan 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi vuonna 2021. Määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Talousarvioehdotuksen 2021 lisäksi vuoden 2022 taloussuunnitelmassa palkkaohjelmaan on varattu 730 000 euroa ja vuoden 2023 taloussuunnitelmassa 800 000 euroa. Varaus sisältää palomiehen tehtäväkohtaisen palkan korjaamisen Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten palkan tasolle sekä ylipalomiesten palkan korjaamisen 20 euroa tämän

tason yläpuolelle. Varaus ei sisällä määrärahaa palomies-ensihoitajien tai paloiesimiesten palkkatason muuttamiseen.

Määrärahat taloussuunnitelmaan 2022-2023 on varattu talousarvioehdotuksen laatimisen ajankohdan mukaisen henkilöstöennusteen perusteella ja edellyttäen, että palomiesten tehtävä- ja palkkaus rakenne pysyy ennallaan. Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että palomies-ensihoitajien saatavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaatavuuseroon perustuva palkkaero perustason palomiesten ja hoitotason palomies-ensihoitajien välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoitajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava taloussuunnitelmassa nyt vuosille 2022-2023 varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkaus rakenteesta päättää Helsingin kaupungin henkilöstöjohtaja tai se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan 2021 tulosbudjetissa ja vuosien 2022 ja 2023 talousarvioehdotuksissa sen jälkeen, kun tehtävä- ja palkkarakenne ja niitä koskevan palkkakehitysohjelman toteutusaikataulu on suunniteltu yhdessä kaupunginkanslian kanssa.

Palomiesten palkkojen korjaamiseen varatuilla määrärahoilla ei ole vaikutusta suoritamääriin tai muutoin palvelutuotantoon.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

1 Yleinen viihtyisyys ja turvallisuus

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta

25.11.2020

Ärende/5

Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Pelastustoiminnassa kärkiyksikön toimintamallilla vastataan kustannus-
tehokkaasti sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun valitun riski-
profiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

2 Digitaalisuus

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin ka-
naviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian peruste-
ella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tie-
tojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn pal-
veluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Digitaalista viestintää kehitetään palvelutuotannon, työnantajamieliku-
van sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa, mikäli kaupun-
kiyhteisen varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankin-
nan valmistelu toteutuu. Järjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan
sekä digitalisaation, että turvallinen kaupunki -näkökulmien kautta.

3 Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on erinomainen ihmisten johtaminen. Sitä
ja työhyvinvointia mittaavien indikaattoreiden arvot paranevat.

Kertapalkitsemiseen on varattu 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllis-
en työajan palkkasummasta.

4 Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastustoimen käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat
vertailuryhmän keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja
ovat vertailuryhmässään kilpailukykyiset.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2021 – 2023

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastustoimen palvelutason ja ensihoi-
topalvelun kehittämistarpeiden perusteella suunnitellut henkilöstöresur-
soinnit.

Pelastuslaitos perustaa 27 uutta vakanssia vuonna 2021, joista Kontulan kärkiyksikköön 12 ja onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan 3. Ensihoitoon lisätään 12 vakanssia, joten vuoden 2021 talousarvio sisältää yhteensä 734 palkkaa saavaa.

Vuonna 2022 pelastustoimeen lisätään 26 vakanssia Konalan ja Tapanilan valmiuteen ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2022 palkkaa saavien määrä on 772.

Vuonna 2023 pelastustoimeen lisätään 12 vakanssia Vuosaaren kärkiyksikön tarpeisiin ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2023 palkkaa saavien määrä on 796.

Ansiotason muutoksena on huomioitu 2,05 % vuonna 2021, 0,4 % vuonna 2022 ja 1,0 % vuonna 2022 sekä varauduttu pelastushenkilöstön palkkatason korjaukseen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten tasolle vuosina 2022-2023.

Tilankäyttösuunnitelma 2021 - 2023

Konalaan valmistuu uusi pelastusasema vuonna 2022. Kontulaan ja Tapanilaan rakennetaan kevytasemat ja Kontulan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään. Vuosaareen suunnitellaan kevytasemaa.

Malmin aseman korvaava väliaikainen asema on valmistunut kesällä 2020. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan johtokeskus sekä keskuspelastusaseman vesi- ja viemärikorjaus valmistuvat vuonna 2023.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntaudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi. Väestönsuojien korjausvelan ratkaisemisesta neuvotellaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelussa.

Turvallisuusviestinnän ja muun ulkoisen viestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Taloussuunnitelmaan liittyvät uhkat

1 Henkilöstön saatavuus ja Pelastuskoulun asema

Pelastushenkilöstön saatavuus on merkittävä uhka pelastustoimen palvelutason kehittämiseksi. Voimassa olevan toimiluvan mukaan Helsingin Pelastuskoulun viimeinen pelastajakurssi valmistuu syksyllä 2023. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa Uudellamaalla, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta pelastuslaitoksen eri toiminnoissa. Ongelman ratkaisemiseksi pelastushenkilöstön tehtäväpalkkoja nostetaan vuosina 2022-2023. Lisäksi pelastuslaitos panostaa ennakkoliseen rekrytointiin sekä työnantajakuivan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus

Kesällä 2020 hallitus on antanut esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uuttamaata koskevan erillisratkaisun mukaan Helsingin kaupunki vastaisi sote-maakuntien tehtävistä Helsingin alueella. Kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksen rahoitusmallista, taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista Helsingin kaupungin pelastustoimeen on lähes mahdotonta. Pelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisälly hallituksen esitykseen ja Helsingin pelastustoimen alueen erityispiirteitä ja toiminnan tuloksia ei ole riittävästi huomioitu uudistuksen valmistelussa.

Ehdotettu sote- ja maakuntaudistuksessa suunniteltu maakunnan ja pelastustoimen strategisen ohjauksen keskittäminen valtiolle uhkaa rapauttaa Helsingin pelastustoimen mahdollisuudet päättää pelastustoimen palvelutasosta paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuoden 2023 alusta lukien.

Uudistuksessa pelastustoimen rahoitus on ehdotettu siirrettäväksi valtiolle osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yleiskatteellista rahoitusta. Ehdotettuun lakipakettiin sisältyvien rahoituslaskelmien

25.11.2020

Ärende/5

mukaan Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus alentuisi 144 miljoonaa euroa eli 222 euroa asukasta kohden. Pelastustoimen osalta laskennallinen vähennys olisi 0,86 miljoonaa euroa eli 1 euroa/asukas. Uudistusta koskevassa esityksessä ei ole riittävästi huomioitu pelastustoimen palveluverkon kasvattamisesta, tietojärjestelmäkehityksestä ja tiedonhallintaan ja asiantuntijatyön kasvuun liittyviä kustannuspaineita. Merkittävänä uhkana on, että sote- ja maakuntaudistuksen toteutuessa pelastustoimen yhteinen kansallinen rahoituspohja ja Helsingin pelastustoimen osuus eivät riitä kattamaan pelastustoimen kustannuksia tulevaisuudessa.

Uudistusta koskevan lakipaketin valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu myöskään niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat pelastustoimen palvelutason ja muun kehittämisen sekä päällekkäisten hallinnollisten ohjausmekanismien johdosta tulevina vuosina. Helsingin pelastustoimen alueen osalta ehdotettu rahoitusmalli vaarantaa pelastustoimen tuottavan järjestämisen.

Lakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi siihen liittyviä seikkoja ei ole ollut mahdollista huomioida tämän taloussuunnitelman valmistelussa.

3 Väestönsuojien korjausvelka

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusolojen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia käyttömenoilla.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Outi Alanen: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi:

Esitys 500 000 € lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi alkaen jo vuodesta 2021. Pelastuslaitos on esittänyt suunnitelmassaan (8.9.2020) 1,5 M lisärahoitusta vuosille 2022-23. Pitkään jatkuneen epäkohdan viivyttämiseen ei ole riittäviä perusteita. Helsingin pelastuslaitos on noudattanut tiukkaa talouskuria jo 8 vuotta. Olisi kohtuullista että 1,7 % säästötavoitteesta luovuttaisiin yhdeksi vuodeksi, koska henkilöstö ei jaksakaan enää odottaa lupauksen täyttämistä ja etsii töitä muualta. Ylitöitä on teetetty tänä vuonna lähes tuplasti enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstö on joutunut venymään ja sopeutumaan normaalia enemmän poikkeusoloissa, kun ylitöihin ei ole saatu aina riittävästi henkilöstöä.

25.11.2020

Ärende/5

Avin edellyttämän pelastusvalmiuden parantaminen neljässä vuodessa nyt kevytyksiköllä ja ensihoitovalmiuden lisääminen HUSin vaatimuksesta kaventavat ylijäämän +0,9 prosenttiin. Todettakoon että 0,9 % on pelastuslaitoksen budjetissa juuri tuo 0,5 M. Henkilöstölle on luvattu, että palkkaus on tärkein prioriteetti, tahdosta teoiksi. Vastuullisuutta ei ole säästää sieltä missä ei ole säästettävää ja ylläpitää Suomen huonointa palkkatasoa yhdessä Suomen arvostetuimmista ammateista. Vastuullisuutta on käynnistää palkkaohjelma viipymättä ja turvata Suomen koulutetuimpien palomiesten pysyminen Helsingissä ja korjata vääristynyt työnantajakuva. Helsinki tulee varmasti tekemään koronasta huolimatta vähintään kymmenien miljoonien ylijäämän, jossa 0,5 M satsaus turvallisuuteen ja houkuttelevuuteen on pieni summa.

Palkkaohjelmasta on tehty kolme valtuustoaloitetta, joissa palkkaepäkohta on tunnistettu. Aloitteet ovat saaneet kannatusta ja myös pelastuslautakunta oli 9.6.2020 asian takana. Palkkaohjelman 1. osa on taktisesti keskeistä saada läpi jo ensi vuodelle, koska keväällä on jo uudet vaalit. Valtuuston osittain vaihduttua, vaikuttamistyö alkaa alusta. Mutta jos pohjalla on jo aloitettu palkkaohjelma, tulevat palkkojen lisäerät menevät helpommin läpi.

Kannattaja: Anja Malm

Vastaehdotus 2:

Matias Turkkila: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys:

Vuoden talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään Alasen ehdotuksen mukaisesti 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 toteutetaan ensisijaisesti esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin vastaehdotus on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Outi Alasen vastaehdotus

EI-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen

25.11.2020

Ärende/5

Ei-äännet: 5

Sanna Aivio, Jarmo Kelo, Maria Landén, Dennis Pasterstein ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi